

Tarnobrzeg, 16.07.2024 r.
PTP.PR.B.2024.07.1

Podkarpackie Towarzystwo Przyrodników Wolne Rzeki

ul. Zwierzyniecka 61/10, 39-400 Tarnobrzeg

www.wolnerzeki.pl kontakt@wolnerzeki.pl

Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych
Oddział w Janowie Lubelskim

Dot. remontu/przebudowy drewnianego jazu na Czartosowej w Szklarni

W nawiązaniu do rozmowy w sprawie planowanego remontu/przebudowy budowli piętrzącej wodę w zagrodzie konika biłgorajskiego w miejscowości Szklarnia przesyłamy propozycję przebudowy budowli piętrzącej w sposób umożliwiający migrację ryb w rzece.

W latach 2022-2024 prowadziliśmy inwentaryzację m.in. barier migracyjnych dla ryb w zlewni rzeki Bukowej. Drewniany jaz/zastawka o współrzędnych 50.64209, 22.39746 na rzece Czartosowej stanowi aktualnie barierę całkowicie niedrożną dla migracji ryb (w górę rzeki). Wpływają na to geometryczne właściwości budowli, tj. przede wszystkim wysokość piętrzenia (w czasie kartowania było to 0,7 m) i pionowy spadek wody.

W naszym opracowaniu, dostępnym w całości na stronie <https://wolnerzeki.pl/bukowa/> zaproponowaliśmy przebudowę jazu na rampę kamienno-żwirową o nachyleniu <3% z zachowaniem aktualnej wysokości piętrzenia (str. nr 115 w publikacji). Stworzenie takiej rampy jest rozwiązaniem niskokosztowym, trwałym, a przede wszystkim rozwiązującym problem braku ciągłości podłużnej rzeki, przy zachowaniu piętrzenia i całego rozlewiska.

W dolnej Czartosowej stwierdziliśmy co prawda występowanie jedynie dwóch gatunków ryb: piskorza i śliza, jednak 100-metrowy odcinek badawczy z pewnością nie wystarcza do stwierdzenia, że w rzece tej występują tylko te dwa gatunki. Z naszego doświadczenia wynika, że w rzekach wielkości górnej Czartosowej spokojnie można spodziewać się chociażby miętusa, klenia, kiełbia krótkowąsego, płoci, być może minoga ukraińskiego – żeby dowiedzieć się jakie ryby faktycznie w niej żyją, potrzebne są dalsze badania. Przy okazji przebudowy budowli hydrotechnicznej warto jednak kierować się zasadą przezorności i przebudować barierę tak żeby była przyjazna dla ryb.

Z wyrazami szacunku,

Piotr Bednarek
Prezes PTP Wolne Rzeki